

Remissvar: Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag SOU 2020:47

S-kvinnor välkomnar många av förslagen i utredningen, men anser att utgångspunkten att förslagen inte får vara kostnadsdrivande eller ambitionshöjande är problematisk.

Äldreomsorgslag

Ett område där S-kvinnor vill se en högre ambitionsnivå är äldreomsorgen. En välfungerande äldreomsorg är en jämställdhetsfråga. Rätten för äldre att få inflytande över sin egen vardag borde vara en självklarhet. Vi anser att omsorgen och vården av äldre behöver ett nationellt lyft. Kvaliteten måste höjas och tryggheten måste öka. En bra äldreomsorg kan aldrig vara en fråga om behovsprövning och godtycke.

Att äldreomsorgen inte är tydlig reglerad i lag med kvalitativa krav innebär att kommuner ofta väljer att spara ekonomiskt på denna verksamhet. Det drabbar förstås de äldre men även personalen och deras arbetsmiljö samt anhöriga, ofta kvinnor, som tvingas kompensera för bristande hemtjänst eller underbemanning på äldreboendet.

S-kvinnor vill se en särskild äldreomsorgslag och är kritisk till att utredningen inte föreslår detta. Vi hoppas att en äldreomsorgslag trots det blir verklighet i och med den nya utredningen "En äldreomsorgslag" dir. 2020:142" som tillsattes i december 2020.

Målbestämmelse om jämställdhet

S-kvinnor delar utredningens ställningstagande att Socialtjänstlagens inledande målbestämmelse bör kompletteras med ett mål om jämställdhet för att förtydliga vikten av rättvisa villkor mellan kvinnor och män, pojkar och flickor. Vi välkomnar också att det görs en fördjupad beskrivning och analys av aspekter av genusbias inom socialtjänstens område.

Planering av insatser

S-kvinnor stödjer förslaget om utvidgat ansvar för att planera insatser, så att det inte bara gäller äldre personer och personer med funktionsnedsättning. I detta sammanhang vill vi särskilt lyfta gruppen våldsutsatta kvinnor, där vi ser att det ofta saknas kunskap och kompetens och där behovet av bättre planering är stort.

Det är av yttersta vikt att kommunernas ansvar för att motverka mäns våld mot kvinnor och att hjälpa de som utsätts skärps i lagstiftningen. Just bostadsförsörjningen är en viktig fråga i detta sammanhang. Dagens bostadssituation, med bostadsbrist och höga boendekostnader, bidrar till att kvinnor får svårt att lämna våldsamma eller osunda relationer. Kommunen måste säkerställa att det finns boende till de kvinnor som är redo att lämna en våldsam relation. En långsiktig finansiering av landets tjej- och kvinnojourer måste också säkras.

Möjlighet att tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning

S-kvinnor delar utredningens förslag om att möjligheten att tillhandahålla enklare insatser utan föregående individuell behovsprövning är viktig för att öka flexibiliteten. Det handlar både om att, som utredningen konstaterar, öka tillgängligheten och skapa låga trösklar för hjälpsökande, men också att spara på Socialtjänstens resurser.

Utformning av insatserna

S-kvinnor är positiva till förslaget om att utvidga bestämmelserna att leva ett värdigt liv och känna välbefinnande samt att öka den enskildes inflytande och delaktighet, så att de gäller alla enskilda, inte bara äldre.

Att en mer generell bestämmelse införs för att den enskilde så långt det är möjligt ska kunna välja när och hur stöd och hjälp i boende ska ges är viktigt för att stärka äldres självbestämmande. S-kvinnor anser att även ansvar och kvalitetskrav för mat och måltider till äldre inom vård och omsorg ska regleras tydligare, till exempel möjlighet att välja maträtt. Det är frågor som är nära kopplat till behovet av en särskild äldreomsorgslag.

Förtydligt barnrättsperspektiv

S-kvinnor välkomnar förslagen om ett förtydligt barnrättsperspektiv. I och med att barnkonventionen blev svensk lag är det en självklarhet att Socialtjänstlagen ska anpassas till denna. Vi stödjer formuleringarna om att barnets bästa i första hand ska beaktas och att hänsyn ska tas till barnets åsikter.

Vi är även positiva till att införa en möjlighet i Socialtjänstlagen för Socialnämnden att tala med ett barn utan vårdnadshavarens samtycke och närvaro även inför ett beslut om att inleda utredning. Det är särskilt viktigt när det handlar om våld i hemmet eller om hedersproblematik.

Stockholm 2021-01-29

Carina Ohlsson

Ordförande Socialdemokratiska kvinnoförbundet